

Focus op koopdagen

Auteur(s):

Rooijackers, B.

Verschenen in:

ESB, 89e jaargang, nr. 4428, pagina 121, 5 maart 2004

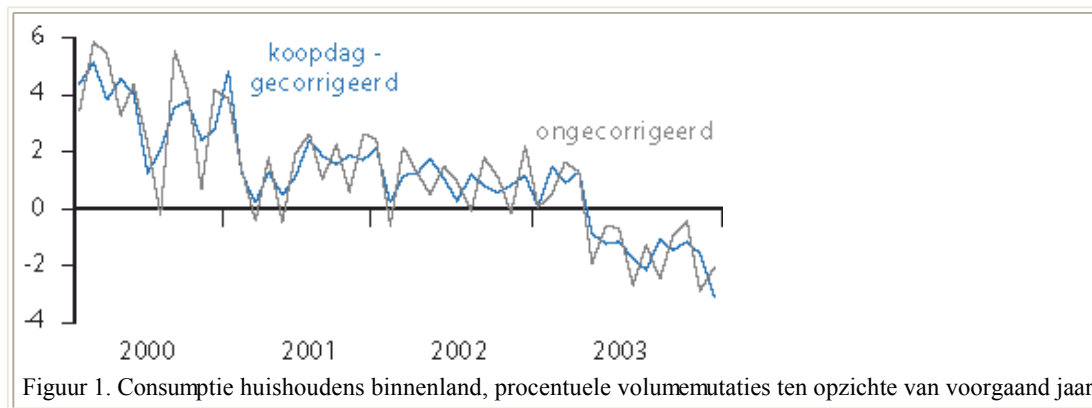
Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

Iedere maand publiceert het cbs de voor prijsverandering gecorrigeerde ontwikkeling van de consumptie door huishoudens ten opzichte van dezelfde maand een jaar eerder. Dit cijfer geeft een beeld van de groei of krimp van het volume van deze bestedingen. In deze maandveranderingen zitten vaak grote sprongen. Zo kende de consumptie van november 2003 een krimp van 3,1 procent ten opzichte van november 2002 tegenover een krimp van slechts een half procent in oktober. Echter, november 2003 had één zondag meer en één vrijdag minder dan dezelfde maand een jaar eerder. Dit betekent dat de consumenten in november 2003 in feite een dag minder de gelegenheid hadden om hun geld uit te geven.

Om een beter beeld van het werkelijke consumentengedrag te geven publiceert het cbs met ingang van maart 2004 ook consumptiegegevens die voor verschillen in het koopdagenpatroon zijn gecorrigeerd. Gecorrigeerd voor dit verschil in het koopdagenpatroon was de krimp van de consumptie in november 2003 geen 2,9 procent, maar slechts 1,6 procent. [figuur 1](#) laat het effect van koopdagcorrectie op de maandcijfers zijn.

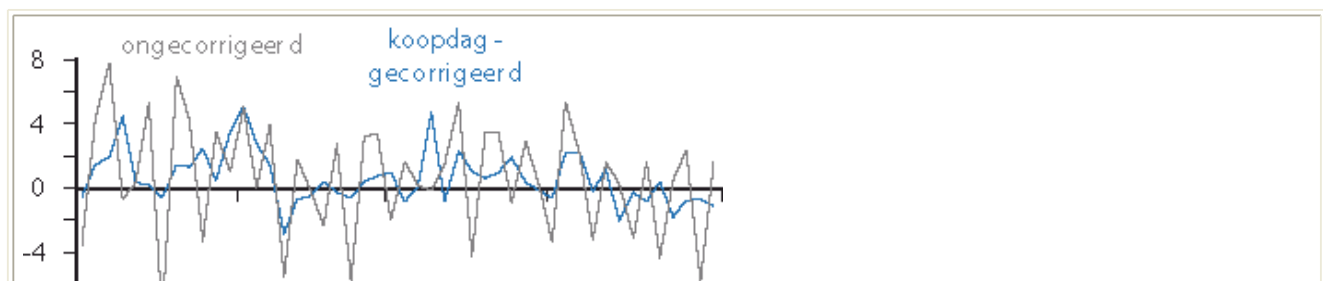

Niet bij alle bestedingen is sprake van een koopdageffect. Zo is er niet of nauwelijks sprake van een effect bij verzekeringen en helemaal niet bij de woonlasten. Andersom is het koopdageffect het sterkst zichtbaar bij de voeding- en genotmiddelen. Ongeveer de helft van de bestedingen aan voedings- en genotmiddelen wordt gedaan op vrijdag en zaterdag. Een vijfde vrijdag of zaterdag in een maand zorgt dan ook voor veel extra bestedingen en kan het groeicijfer sterk vertekenen. Dit effect loopt bij de volumemutatie van de voedings- en genotmiddelen soms op tot boven de vijf procentpunten.

Schrikkeljaar

2004 is een schrikkeljaar. Hierdoor verschuift het koopdagenpatroon met twee dagen in plaats van één dag. Dit kan een versterkt koopdageffect geven als er in een maand bijvoorbeeld twee dagen bijkomen waarop extra veel gekocht wordt ten koste van twee dagen waarop minder gekocht wordt. Dit extra effect blijkt uit de gemiddelde koopdagcorrectie per jaar. Waar in een ander jaar de gemiddelde absolute koopdagcorrectie rond de 0,75 procentpunt ligt, is dit in een schrikkeljaar ongeveer 1,25 procentpunt.

[figuur 2](#)

Figuur 2. Consumptie voedings- en genotmiddelen door huishoudens, procentuele volumemutaties ten opzichte van voorgaand jaar

Bastiaan Rooijackers
